

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Ion Guzun, Iurie Diaconu, Iurie Bejenaru și Galina Stratulat

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul Brigai Sergiu și de către reprezentantul legal al părții vătămate Ciaicovschi Felicia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 în cauza penală privind-ul pe.

Pînzari Vasilii Ion, născut la 04 aprilie 1971, originar din r-nul Călărași, domiciliat în Mun. Chișinău str. Moldova 12 ap. 79;

termenul de examinare a cauzei fiind:

- în prima instanță din 27.07.2011 până la 28.05.2013;
- în instanța de apel din 07.08.2013 până la 19.03.2014;
- în instanța de recurs din 01.08.2014 până la 09.12.2014;

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013 **Pînzari Vasilii** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că la data de 10 iunie 2011, în jurul orei 17⁰⁰ inculpatul Pînzari Vasilii , aflându-se la volanul automobilului „Mercedes Benz 412 D „, cu n/î C NZ 120, deplasându-se pe str. Mihai Eminescu, din direcția str. Bernardazzi spre str. Sciusev, a ignorat prevederile pct. 3, 10, 20, 45 din Regulamentul circulației rutiere.

Ca urmare deplasându-se la culoarea roșie a semaforului, a tamponat automobilul „Mercedes Benz ML 320”, cu n/î T 974 EP, condus de Potorac Anatolie, care se deplasa pe str. M. Kogălniceanu, din direcția str. V. Pîrcălab spre str. Armenească.

În rezultatul impactului, automobilul de model „Mercedes Benz ML 320”, cu n/î T 974 EP a fost proiectat pe partea carosabilă a str. M. Kogălniceanu, iar automobilul condus de inculpat a fost proiectat pe bordură, unde a tamponat pietonul Ciaicovschi Valentina, care a decedat în spital în urma leziunilor corporale cauzate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Durnea Andrei prin care a solicitat casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Pînzari Vasilii să fie achitat.

3.1 Împotriva sentinței au declarat apel partea civilă Railean Sorin și partea vătămată Potorac Anatolie prin care au solicitat, casarea parțială a sentinței cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi decizii cu soluționarea acțiunii civile, încasând în mod solidar de la inculpatul Pînzari Vasilii și de la partea civilmente responsabilă suma de 93 561 lei 14 bani în beneficiul lui Railean Sorin și stabilirea unei pedepse mai aspre.

3.2 Împotriva sentinței a declarat apel reprezentantul legal al victimei Ciaicovschi Felicia care a solicitat, casarea sentinței cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi decizii potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie încasat în mod solidar de la inculpatul Pînzari Vasilii, SRL Moldasig și SRL Renta Transport Privat prejudiciul material în sumă de 200 mii lei, și prejudiciu moral în sumă de 500 mii lei încasați de la inculpatul Pînzari Vasilii.

4. Prin decizia Colegiului penal al curții de Apel Chișinău din 19 martie

2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către părțile vătămate și civile Railean Sorin și Potorac Anatolie, au fost admise parțial apelurile inculpatului Pînzari Vasilii și al apărătorului său Durnea Andrei, al reprezentantului legal al părții vătămate Ciaicovschi Felicia, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și parțial în partea laturii civile cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Pînzari Vasilii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) li. b) Cod penal stabilindu-i-se o pedeapsă de 4 ani închisoare cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani;

Sa dispus încasarea de la inculpatul Pînzari Vasilii în beneficiul părții vătămate Ciacovschi Felicia a prejudiciului moral în sumă de 50 mii lei.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 în privința inculpatului Pînzari Vasilii, casarea parțială a sentinței Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013 referitor la tipul penitenciarului în care urmează a se executa pedeapsa închisorii cu dispunerea executării pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis, în rest sentința să fie menținută fără modificări, invocând următoarele:

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, astfel pripit aplicând prevederile art. 90 Cod penal.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, reprezentantul legal al părții vătămate Ciaicovschi Felici a atacat-o cu recurs ordinar indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se încaseze în mod solidar de la inculpatul Pînzari Vasilii, SRL Renta Transport Privat și SRL Moldasig în beneficiul său prejudiciu material în sumă de 200 mii lei, cheltuielile judiciare în sumă de 10 mii le și prejudiciu moral în sumă de 500 mii lei de la inculpat.

În argumentarea cererii, recurentul a menționat că:

- inculpatul în instanțele de judecată nu a recunoscut vina și nu a contribuit cu nimic la atenuarea suferințelor suportate;

- instanța de apel nu a ținut cont că deși a anexat la dosar toate chitanțele ce confirmă daunele suportate, a lăsat ca asupra acestora să se expună instanța civilă.

6. Judecând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi admise, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform art. 384 alin. (3), art. 410 alin. (1), art. 414 alin. (1), art. 417 alin. (1) pct. 8), art. 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În recursul ordinar declarat se invocă temeiul prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța de apel a individualizat contrar prevederilor legale pedeapsa aplicată.

După cum rezultă din recurs, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod

penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal pe un termen de probă de 2 ani.

Reieșind din prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

În speță, instanța de apel nu a ținut cont în măsură cuvenită de gradul de pericol social al infracțiunii comise, în rezultatul căreia a decedat o persoană, de comportamentul inculpatului față de fiica defunctei care a menționat că inculpatul nu a contribuit cu nimic la atenuarea suferințelor suportate avînd o atitudine obraznică, nu au recunoscut vina și nu au restituit benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu s-a luat în considerație în măsura cuvenită faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa privativă de libertate de la 3 la 7 ani închisoare.

Instanța de recurs consideră, că motivele invocate de procuror în recurs, referitor la individualizarea pedepsei inculpatului, sunt întemeiate, deoarece instanța de apel nu a indicat motive relevante pentru a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

Colegiul penal conchide că admiterea recursului ordinar, cu casarea deciziei instanței de apel în partea aplicării art. 90 Cod penal, nu poate fi o agravare a situației inculpatului vis-à-vis de hotărârea contestată.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică penală bazată pe încrederea în reeducarea condamnatului pe durata suspendării pedepsei. Instituția suspendării condiționate a executării pedepsei este destinată să ducă la realizarea scopului pedepsei, fără executarea efectivă a acesteia, evitându-se astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate:

îndepărtarea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit, contactul cu infractori care îl pot antrena în continuare pe calea infracțiunii etc.

Principalul efect constă în aceea că executarea pedepsei este suspendată, adică pedeapsa, deși definitiv aplicată, nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe toată durata termenului de încercare.

Cu alte cuvinte, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului pe această durată, iar suspendarea executării poate fi revocată în caz de nerespectare a condițiilor.

În cadrul instituției suspendării condiționate a pedepsei, instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia pe baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei și constă în dispoziția dată de instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită durată de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei.

Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată”.

În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

Din considerentele menționate, Colegiul penal consideră că excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, că judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a

situației inculpatului, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens, cu atât mai mult, că în speță, infracțiunea comisă de Pînzari Vasilii se atribuie la categoria celor grave.

Potrivit art.410 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel. O asemenea prevedere se menține și la faza de judecare a recursului

Conform art. 425 Cod de procedură penală, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Însă, prevederea legală de neînrăutățire a situației inculpatului, nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de apel este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal – de către procuror în partea aplicării greșite a art. 90 Cod penal, precum în speța dată. În această situație instanța de recurs, găsim întemeiate motivele recursului, constată neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, motiv din care o exclude, nefiind astfel considerat că prin această soluție s-a înrăutățit situația inculpatului Pînzari Vasilii.

Colegiul penal menționează, că Pînzari Vasilii, în conformitate cu art.72 alin. (2) Cod penal, în cazul comiterii unei infracțiuni grave din imprudență, urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip deschis.

Totodată referitor la recursul ordinar declarat de reprezentantul legal al părții vătămate Ciaicovschi Felicia Colegiul penal consideră că instanța de apel întemeiat a admis în principiu acțiunea civilă, dând o interpretare corectă prevederilor art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală „dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile”.

6. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul Brigai Sergiu și de către reprezentantul legal al părții vătămate Ciaicovschi Felicia, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2014 în latura stabilirii pedepsei, rejudecă cauza în această parte și exclude prevederile art. 90 Cod penal.

Pînzari Vasilii Ion se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Termenul executării pedepsei de socotit de la momentul reținerii.

În rest se mențin dispozițiile deciziei contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Iurie Diaconu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat